



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA FINANCIJA I TREZORA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU

Sarajevo, lipanj 2024. godine



Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU.....	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI.....	7
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE.....	7
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	8
3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti.....	10
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	11
5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU.....	12
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
6.1.1. Izdaci za putne troškove.....	13
6.1.2. Izdaci za uporabu vozila.....	14
6.2. Pregled prihoda i primitaka.....	14
6.3. Bilanca stanja.....	15
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA.....	15
7.1. Interni premještaj.....	15
7.2. Umirovljenje uposlenih.....	16
8. JAVNE NABAVE.....	17
8.1. Nabava nadogradnje informacijskog sustava financijskog poslovanja - Modul HRMS i Modul Payroll.....	17
8.2. Nabave usluge za tehničku potporu za održavanje Oracle licenci.....	19
8.3. Nabava službenih vozila.....	19
9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	21
PRIVICI.....	21

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila (točka 6.1.2. Izvješća);*
- *Ministarstvo je u suprotnosti sa Zakonom o državnoj službi BiH izvršilo interni premještaj državnog službenika u tijeku probnog rada, a zatim upražnjeno radno mjesto popunilo aktiviranjem rezervne liste (točka 7.1. Izvješća);*
- *nepravilnosti i nedostatke u postupcima javnih nabava (točka 8. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.



Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnoj reviziji
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 10 preporuka (šest novih i četiri ponovljene). Dane preporuke se odnose na usklađenost.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno preispitati temelj za obavljanje poslova izvan sjedišta institucije.	P
2	Ministarstvo je dužno postupati u skladu s važećim propisima koji definiraju područje višegodišnjih kapitalnih ulaganja.	N
3	Ministarstvo treba poduzeti aktivnosti u cilju racionalnog održavanja vozila kako bi izbjegli neopravdana ulaganja.	P
4	Ministarstvo je dužno osigurati urednost evidencija o uporabi službenih vozila i prijeđenih kilometara kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.	N
5	Ministarstvo je dužno prilikom internog premještanja uposlenih voditi računa o ispunjenosti svih uvjeta definiranih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	N
6	Ministarstvo je dužno pridržavati se zakonskih odredbi koje reguliraju pitanje umirovljenja uposlenih u institucijama.	N
7	Ministarstvo je obvezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava na način kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.	P
8	Ministarstvo treba vršiti detaljne analize tržišta i kroz tendersku dokumentaciju obuhvaćati sve elemente predviđene Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta kako bi omogućilo potpunu i ekonomičnu realizaciju planiranih projektnih aktivnosti.	N
9	Ministarstvo treba unaprijediti proces planiranja i pravodobno provoditi proceduru nabave usluge održavanja Oracle licenci, kako bi se željena potpora na ekonomičan način mogla koristiti bez prekida.	P
10	Ministarstvo je dužno provesti adekvatno istraživanje tržišta i kreirati tendersku dokumentaciju na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabave službenih vozila.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁴

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo

⁴ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila na koje je i prethodnih godina skretana pozornost;*
 - *nedostatke u postupcima javnih nabava.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo kako je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno devet prethodno danih preporuka, realiziralo četiri preporuke, jedna je ocijenjena kao realizacija u tijeku, a četiri preporuke nisu realizirane. Preporuka iz izvješća prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku nije ponovljena u Izvješću za 2022. godinu, ali se njena realizacija, kao i realizacija preporuke koja nije mogla biti ocijenjena, kontinuirano prati. U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	I dalje je prisutna praksa da jedna osoba obavlja računovodstvene poslove Glavne knjige trezora na drugoj lokaciji u odnosu na sjedište Ministarstva.	
2	Središnja jedinica za unutarnju reviziju za 2023. godinu je izradila konsolidirane planove unutarnje revizije u skladu s važećim propisima.	
3	Iako je konstatirano unapređenje unutarnjih kontrola kod pravdanja troškova službenih putovanja i dalje postoje slučajevi da se evidencije o izdanim nalogima ne vode kronološki u knjizi putnih naloga.	
4	I dalje se značajna sredstva izdvajaju za popravak pojedinih službenih automobila.	
5	Popis sredstava i obveza za 2023. godinu je izvršen u skladu s važećim propisima.	
6	Tijekom 2023. godine Ministarstvo nije vršilo angažiranje vanjskih suradnika u kontinuitetu za poslove koji su po opisu slični ili isti definiranim poslovima sistematiziranog radnog mjesta.	
7	Ministarstvo i dalje ne vrši detaljnije analize za procjenu vrijednosti nabava.	
8	Ministarstvo nije pravodobno okončalo proceduru nabave usluge održavanja Oracle licenci.	
9	Ministarstvo je osiguralo potpunu realizaciju ugovora te zbog situacije izazvane višom silom nije aktiviralo ugovorom definirane zaštitne mjere.	

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
1/2021	S obzirom na to da je projekat „IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska - BiH - Crna Gora“ financiran iz sredstava donacije okončan koncem 2023. godine, preporuka više nije relevantna i prestaje se pratiti.	Ⓜ
9/2020	Ministarstvo je u cijelosti uspostavilo sustav blagajničkog poslovanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH.	✔

Status: ❌ nerealizirana preporuka⁵, ✔ realizirana preporuka⁶, 🟡 preporuka čija je realizacija u tijeku⁷, Ⓜ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje⁸.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom i ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH⁹. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz svoje nadležnosti definirane člankom 11. navedenog Zakona, a koje se odnose na:

- načela porezne politike, pristojbi i propisa,
- odnose sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama,
- pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata kojim BiH preuzima kreditne i druge finansijske obveze sa drugim zemljama i međunarodnim organizacijama planiranje i upravljanje dugom BiH, izvršavanje međunarodnih finansijskih obveza,
- politiku novog zaduživanja u zemlji i inozemstvu,
- pripremu proračuna BiH i završnog računa BiH,
- koordiniranje aktivnosti za osiguranje budžetskih sredstava BiH,
- izvršavanje budžeta BiH i staranje o financiranju institucija BiH,
- vođenje aktivnosti o sukcesiji imovine bivše SFRJ,
- upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH, koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći BiH, osim dijela koji se odnosi na pomoć Europske unije,
- razvoj, rukovođenje i koordinaciju unutarnje revizije u institucijama BiH i
- druge nadležnosti definirane navedenim Zakonom.

Unutarnji ustroj i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji¹⁰ na koji je 2018. godine Vijeće ministara BiH dalo suglasnost. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 239 izvršitelja. Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru 14 osnovnih organizacijskih jedinica. Ministarstvom rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra i tajnikom Ministarstva.

⁵ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁶ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za daljnje praćenje jer realizacija ne ovisi o instituciji.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17

¹⁰ Akt broj: 01-02-3-1206-1/18 od 29.1.2018. godine i 01-02-3-8679-9/18 od 26.9.2018. godine.

Trenutno Ministarstvom rukovodi ministar imenovan u kolovozu 2023. godine,¹¹ nakon što je prethodno imenovani ministar¹² razriješen dužnosti u lipnju 2023. godine.¹³ Zamjenik ministra imenovan je u siječnju 2023. godine.¹⁴ Sjedište Ministarstva je u Sarajevu.

Kao što je navedeno u izvješću revizije za prethodnu godinu, konstatirano je da jedna uposlenica – stručni savjetnik za računovodstvo proračunskih korisnika, poslove radnog mjesta obavlja u Mostaru. U Sektoru za trezorsko poslovanje – Odsjek Glavne knjige trezora sistematizirano je radno mjesto pod nazivom stručni savjetnik za računovodstvo proračunskih korisnika (Sarajevo, Banja Luka i Mostar) i na 31.12.2023. godine dva su popunjena, s tim da jedan službenik poslove ovog radnog mjesta obavlja u Sarajevu, a jedan u Mostaru. Pravni temelj za obavljanje ovih poslova u Mostaru nije definiran. Urede u Mostaru Ministarstvu je dodijelilo Vijeće ministara BiH sa obrazloženjem da će iste koristiti za smještaj stručnog savjetnika za računovodstvo malih proračunskih korisnika, a po obrazloženju Ministarstva, ova uposlenica je trenutačno angažirana na poslovima kontrole projekata u koje je uključeno Ministarstvo.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno organizirati obavljanje računovodstvenih i drugih poslova u okviru organizacijskih jedinica u skladu sa Pravilnikom o unutarnjem ustroju.

3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

U skladu s Naputkom o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u institucijama BiH,¹⁵ Ministarstvo je, između ostalog, nadležno za davanje mišljenja o financijskom aspektu prijedloga odluke o višegodišnjem projektu u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća ministara BiH,¹⁶ na temelju dostavljenih obrazloženja i analiza proračunskog korisnika.

Spomenutim Naputkom je definirano da kod promjene vrijednosti višegodišnjeg projekta ili strukture istog u odnosu na prvobitno donesenu odluku, proračunski korisnik je dužan Vijeću ministara BiH dostaviti prijedlog izmjene odluke o višegodišnjem projektu. Promjena vrijednosti višegodišnjeg projekta, ukoliko se istom podrazumijeva povećanje vrijednosti projekta podliježe ograničenju povećanja do maksimalno 10 % od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta koje se usuglašava sa Ministarstvom.

Odlukom Vijeća ministara BiH o izmjenama i dopunama odluke o odobravanju projekta nabave i izgradnje objekata za regionalne centre i Središnji ured Uprave za neizravno oporezivanje BiH i izgradnje i rekonstrukcije graničnih prijelaza¹⁷, povećana je vrijednost nabave i opremanje objekta za Središnji ured i Regionalni centar Banja Luka sa 37.900.000 KM¹⁸ na iznos od 69.400.000 KM.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj 59/23 od 25.8.2023.

¹² Službeni glasnik BiH broj 6/23 od 27.1.2023.

¹³ Odluka predsjedateljice Vijeća ministara BiH broj 01-34-3-1581-1/23 od 14.6.2023. godine

¹⁴ Službeni glasnik BiH broj 6/23 od 27.1.2023.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 77/21 i 24/24

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj : 22/03

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 60/23

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 20/15

Iz navedenog proizlazi da je, na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje BiH, Vijeće ministara BiH odobrilo povećanje vrijednosti projekta 83 % od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta uz suglasnost Ministarstva, iako je prethodno navedenim podzakonskim aktom Vijeća ministara BiH dozvoljeno povećanje do maksimalno 10 % od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta.

Također, u 2023. godini, Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁹ za 22 % uvećana je prvobitna vrijednost Višegodišnjeg projekta „Izgradnja i opremanje objekta za smještaj uposlenih Uprave za neizravno oporezivanje BiH i Granične policije u zračnoj luci u Banjoj Luci,“ kao i prvobitna vrijednost projekta „Izgradnja i opremanje GP Osoje“ za 13 %, Odlukom Vijeća ministara BiH²⁰ na koje je također prethodno pozitivno mišljenje dalo Ministarstvo.

Možemo zaključiti kako je Ministarstvo u prethodno navedenim slučajevima odstupilo od propisanih ograničenja definiranih u Napatku o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u institucijama BiH koje je donijelo Vijeće ministara nakon pozitivnog mišljenja Ministarstva. Pri tome naglašavamo da je Ministarstvo dosljedno primijenilo ograničenje navedeno u predmetnom Napatku na višegodišnje kapitalne projekte u drugim institucijama BiH.

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno postupati u skladu s važećim propisima koji definiraju područje višegodišnjih kapitalnih ulaganja.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Sustav finansijskog upravljanja i kontrole uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV. a. Zakona o financiranju institucija BiH²¹, Standardima unutarnje kontrole u institucijama BiH,²² Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Ministarstvo je tijekom 2023. godine sačinilo Akcijski plan za unapređenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola za 2023. godinu i izvješće o realizaciji istog. Realizirane mjere se odnose na donošenje internih pravilnika, instrukcija i izvršenih analiza (Pravilnik o postupku izravnog sporazuma, Instrukcija o načinu rada pisarnice, Interna procedura o ocjenjivanju državnih službenika i uposlenika, Pravilnik o internim procedurama Sektora za fiskalne poslove u postupcima zaključivanja i izvršavanja ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Izrada softverskog rješenja za evidentiranje i praćenje sudbenih sporova u institucijama BiH, itd.). Također je izvršeno ažuriranje Pravilnika o unutarnjoj sistematizaciji kojim su propisani poslovi Odjeljenja za koordinaciju godišnjeg planiranja rada i finansijsko upravljanje i kontrolu. Zbog

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 24/23

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 24/23

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

²² Službeni glasnik BiH, broj 61/14

tehničkih problema u radu aplikacije za praćenje, upravljanje i izvješćivanje o sustavu financijskog upravljanja i kontrole i unutarnje revizije u institucijama BiH (PIFC aplikacija), Ministarstvo nije bilo u mogućnosti u navedenu aplikaciju unijeti podatke iz Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu, ali je isti sačinilo u Word verziji i u predviđenom roku dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH²³ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH,²⁴ Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva (u daljnjem tekstu: Jedinica) nadležna je za obavljanje unutarnje revizije u 15 institucija.²⁵ Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije i Povelju unutarnje revizije sa Jedinicom su potpisale sve navedene institucije, izuzev Predsjedništva BiH koje je u ranijem razdoblju odbilo potpisati dostavljene dokumente.

U 2023. godini su planirane i obavljene dvije revizije i to: Ocjena razvoja financijskog upravljanja i kontrole i Revizija stuba IV. - izvršenje proračuna definiranog Strategijom unapređenja upravljanja javnim financijama. Jedinica je za 2023. godinu sačinila konsolidirani strateški i konsolidirani godišnji plan rada jedinice. Sačinjeno je Godišnje izvješće jedinice unutarnje revizije za 2023. godinu i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva.

5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu,²⁶ Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 13.771.000 KM (tekući izdaci 12.318.000 KM i kapitalni izdaci 1.453.000 KM).²⁷ U okviru kapitalnih izdataka planirani su primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 40.000 KM koji nisu realizirani. Struktura odobrenog proračuna odnosi se na tekuće izdatke u iznosu od 10.913.000 KM i kapitalne izdatke 803.000 KM te odobrena sredstva za dva višegodišnja projekta u ukupnom iznosu od 2.055.000 KM koja nisu imala realizaciju u tekućoj godini.²⁸

Tijekom godine izvršeno je usklađivanje proračuna koje se odnosi na sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog razdoblja u iznosu od 169.264 KM i izvršene uplate i isplate u tekućoj godini u iznosu od 65.743 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 14.006.008 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranja rashoda proračuna u ukupnom iznosu od 55.000 KM.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

²⁵ Ministarstvo financija i trezora BiH, Agencija za državnu službu BiH, Agencija za javne nabave BiH, Agencija za osiguranje BiH, Agencija za statistiku BiH, Arhiv BiH, Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH, Direkcija za europske integracije, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Ured koordinatora za reformu javne uprave, Memorijalni centar Srebrenica-Potočari, Odbor državne službe za žalbe, Ured za zakonodavstvo, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva i Predsjedništvo BiH.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁷ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

²⁸ Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom BPMIS u iznosu od 855.000 KM za 2023. godinu (Službeni glasnik BiH broj 20/23) i Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom HRMS i Modulom Payroll u iznosu od 1.200.000 KM za 2023. godinu (Službeni glasnik BiH broj 21/23).

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. U travnju 2024. godine je izvršena korekcija dostavljenog Izvješća u dijelu podataka o raspoloživim sredstvima za projekat - Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina BiH.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 8.871.675 KM, što je za 5.134.333 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

Značajnija odstupanja u realizaciji odobrenog proračuna za 2023. godine odnose se na nerealizirana sredstva za dva višegodišnja projekta u ukupnom iznosu od 2.055.000 KM, kao i manje izvršenje na kontu izdataka za hardverske i softverske usluge u okviru ISFU programa (996.425 KM). Manje je izvršenje i na kapitalnim izdacima za 476.799 KM jer nisu realizirane sve planirane procedure javnih nabava u 2023. godini.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (6.018.794 KM), naknade troškova uposlenih (903.585 KM), putne troškove (106.731 KM), izdatke za tekuće održavanje (984.011 KM), ugovorene i druge posebne usluge (200.599 KM), kapitalne izdatke (326.201 KM) i novčane donacije (164.344 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije i stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

6.1.1. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove sa 31.12.2023. godine iznose 106.731 KM i veći su za 30.901 KM u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog iznosa, na troškove službenih putovanja u inozemstvu se odnosi 92.268 KM, a u zemlji 14.463 KM.

Procesom revizije konstatirali smo kako se pravdanje putnih naloga vrši u predviđenom roku te da se prilaže potpuna dokumentacija koja omogućava ispravan obračun dnevnica, što je unapređenje u odnosu na prethodnu godinu.

S druge strane, ustanovljeno je da još uvijek u pojedinačnim slučajevima postoje slabosti sustava unutarnjih kontrola u procesu evidentiranja putnih naloga za službena putovanja. Naime, uvidom u knjigu putnih naloga smo ustanovili da se evidencije o izdanim putnim nalogima ne vode kronološki u svim slučajevima, već se unose retroaktivno po isteku razdoblja u kojem je službeno putovanje realizirano. Po danom obrazloženju, uvođenjem DMS sustava u Ministarstvu omogućen je uvid u pregled izdanih putnih naloga, tako da bi se isto moglo koristiti za uspostavljanje kronoloških evidencija u knjizi putnih naloga.

Po pitanju konstatiranih slabosti u evidencijama izdanih putnih naloga i uspostavljanja unutarnjih kontrola nad pravdanjem troškova službenih putovanja, dali smo preporuku u prethodnom razdoblju, te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (red. br. 3 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

6.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila sa 31.12.2023. godine iznose 104.806 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 21.249 KM. Značajniji izdaci se odnose na izdatke za materijal i usluge za održavanje vozila (41.236 KM) i izdatke za gorivo (37.882 KM).

Prema Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila Ministarstva utvrđen je način korištenja i održavanja službenih vozila, prava, obveze i postupanje uposlenih koji upravljaju službenim vozilom. Pravo na stalno korištenje vozila 24 h prema Pravilniku ostvaruju četiri osobe.²⁹ U skladu s Pravilnikom Vijeća ministara BiH,³⁰ Ministarstvu je odobreno osam vozila koliko je i imalo krajem godine.

Značajniji izdaci evidentirani za nabavu materijala i usluga za održavanje odnose se na vozila koja se koriste za prijevoz ministra (28.329 KM)³¹ i zamjenika ministra (6.210 KM). Iz navedenog proizlazi da se najveći dio izdataka za održavanje vozila odnosi na jedno vozilo Ministarstva.³² Ured za reviziju je i prethodnih godina kroz svoje preporuke ukazivao na potrebu da se preispita značajno ulaganje u održavanje službenih vozila.

Spomenuto vozilo ispunjava uvjete za prodaju te se izvršenom nabavom novog vozila više ne koristi i namijenjeno je prodaji. Također, testiranjem pojedinih kolskih naloga uočene su loko vožnje preko 100 km bez adekvatnog obrazloženja i neusklađenost evidencija o korištenju vozila sa TAG³³ uređajima.

PREPORUKA 3

Ministarstvo treba poduzeti aktivnosti u cilju racionalnog održavanja vozila kako bi izbjegli neopravdana ulaganja.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno osigurati urednost evidencija o uporabi službenih vozila i prijeđenih kilometara kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 141.303 KM, što je za 101.303 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Prihodi se odnose na: naknade, pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga (16.130 KM)³⁴ i primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva (125.173 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

²⁹ Pravo na stalno korištenje vozila 24 h prema Pravilniku imaju ministar, zamjenik ministra, tajnik Ministarstva i predstojnik ureda ministra

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 34/23 i 84/23

³¹ Od kada je nabavljeno službeno motorno vozilo (2016. godina) za njegovo održavanje utrošeno je ukupno 160.865 KM, a nabavna vrijednost vozila je iznosila 98.661 KM.

³² U navedeni iznos je uključen i trošak popravka od 16.050 KM koji je naplaćen od osiguranja i evidentiran kao prihod.

³³ Beskontaktno elektroničko plaćanje putarine

³⁴ Iznos od 16.050 KM se odnosi na prihode od naplate premije osiguranja-naplata štete.

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.382.845 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 2.420.404 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (7.139 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.371.128 KM), obveze prema dobavljačima (336.047 KM), obveze prema uposlenima (628.048 KM) i kratkoročna razgraničenja (85.182 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na dva ugovora koja su zaključena koncem 2023. godine za nabavu računala i računalne opreme (80.209 KM) i nabavu uredskog namještaja (4.973 KM). Isporuka računala i računalne opreme je izvršena u 2024. godini, a ugovor o nabavi uredskog namještaja je raskinut jer izabrani dobavljač nije otklonio uočene propuste prilikom isporuke istog.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u pravitku Izvješća.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je 173 uposlenih u Ministarstvu. Na 31.12.2023. godine bilo je 159 uposlenih osoba, što je i prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće.

7.1. Interni premještaj

Tijekom godine, Ministarstvo je izvršilo interno premještanje jednog državnog službenika koji je u vrijeme premještaja bio u razdoblju probnog rada od godinu dana u skladu s odredbama članka 29. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.³⁵ Ovim člankom je definirano da državni službenik nakon preuzimanja dužnosti prolazi razdoblje probnog rada koje traje 12 mjeseci. Ukoliko je ocjena rada zadovoljavajuća, institucija potvrđuje postavljenje državnog službenika. U protivnom državni službenik se razrješava dužnosti. Ukoliko je državni službenik razriješen dužnosti zbog nezadovoljavajuće ocjene ili iz bilo kog drugog zakonskog razloga, sljedeći uspješni kandidat sa rezervne liste postavlja se na upražnjeno radno mjesto državnog službenika. Prema odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu objavljivanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH,³⁶ Agencija za državnu službu daje suglasnost na interni premještaj državnih službenika koje pokreću i provode institucije BiH.

U konkretnom slučaju, Ministarstvo je podnijelo zahtjev za suglasnost Agenciji za državnu službu BiH za interni premještaj državne službenice pet mjeseci od njenog postavljenja, obrazlažući potrebama povećanog opsega posla. Na zahtjev Agencije dostavljen je obrazac o ocjeni rada državne službenice za nepunih šest mjeseci probnog rada (15.1.2023. – 6.6.2023. godine). Agencija je dala uvjetno mišljenje s obzirom na to da je Vijeće ministara BiH zaključkom upozorilo Agenciju i sve institucije na zlouporabu rezervne liste i internog premještaja tijekom probnog rada. I pored toga Ministarstvo je aktiviralo rezervnu listu za

³⁵ Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

jednog državnog službenika. Postupajući na navedeni način Ministarstvo je primilo dva državna službenika umjesto jednog, odnosno popunilo je dva radna mjesta iako je oglas bio raspisan za popunjavanje jednog radnog mjesta.

Člankom 30. stavak 7. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH regulirano je pitanje primjene ocjene rezultata rada državnog službenika te je definirano da se rezultati ocjene rada uzimaju u obzir prilikom unapređenja i internih premještaja. Ministarstvo je izvršilo interno premještanje službenika u razdoblju probnog rada, iako službenik nije mogao imati konačnu ocjenu koja se daje tek po isteku probnog rada odnosno godine dana, kako je to definirano člankom 3. stavak (2) Pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH.³⁷

Smatramo kako je interno premještanje državnih službenika moguće samo uz ispunjenje svih uvjeta definiranih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, čime se mogu spriječiti situacije u kojima interni premještaji postaju sredstvo za netransparentno upošljavanje.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je dužno prilikom internog premještanja uposlenih voditi računa o ispunjenosti svih uvjeta definiranih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

7.2. Umirovljenje uposlenih

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH³⁸ radni odnos prestaje kada uposlenik navrš 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, neovisno o godinama života – danom donošenja rješenja. Obavljenom revizijom je konstatirano kako je jedna državna službenica u listopadu 2023. godine napunila 65 godina života te u skladu s prethodno spomenutim propisima stekla uvjete za umirovljenje. Ista službenica je podnijela zahtjev ministru za produženje radnog odnosa navodeći, između ostalog, kako je imenovana za nacionalnog koordinatora za provedbu projekta, kako postoji nedostatak uposlenih kao i započete aktivnosti na implementaciji drugog projekta. Ministar je uvažio podneseni zahtjev te donio rješenje kojim se državna službenica razrješava dužnosti rukovodećeg državnog službenika zaključno s veljačom 2024. godine.

S druge strane, Agencija za državnu službu je dala suglasnost da se državna službenica u listopadu 2023. godine razriješi dužnosti rukovodećeg državnog službenika zbog ispunjavanja zakonski propisanih uvjeta za prestanak radnog odnosa.

Uvažavajući potrebe posla i preuzete obveze Ministarstva s međunarodnim institucijama, skrećemo pozornost Ministarstvu kako su važećim propisima jasno i precizno definirani uvjeti za odlazak uposlenih u mirovinu.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje reguliraju umirovljenje državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

³⁷ Službeni glasnik BiH br. 59/11, 24/21 i 79/22

³⁸ Državnom službeniku prestaje radni odnos u državnoj službi u sljedećim slučajevima: b) kada navrš 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navrš 40 godina staža osiguranja neovisno o godinama života

8. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je objavilo Plan javnih nabava za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama.³⁹

Prema prezentiranim podacima,⁴⁰ Ministarstvo je u 2023. godini provelo 34 postupka javnih nabava.⁴¹ Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo 12 otvorenih postupaka u vrijednosti od 4.160.206 KM,⁴² 18 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 282.882 KM i četiri postupka u skladu s Aneksom II. u vrijednosti od 106.583 KM. Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 57.116 KM.

Navodimo opće nedostatke uočene tijekom revizije procesa javnih nabava:

Zakonom o javnim nabavama BiH⁴³ je definirano kako prije pokretanja postupka ugovorno tijelo provodi prethodnu provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u svezi s nabavom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima. Ministarstvo nije u svim slučajevima postupilo u skladu sa spomenutom odredbom. Za pojedine procedure javnih nabava nije sačinjena službena zabilješka kojom je konstatirano kako postoji više ponuđača koji mogu izvršiti usluge, radove ili isporučiti robu. S druge strane imamo slučajeve gdje sačinjena zabilješka o istraživanju tržišta ne sadrži detaljnije analize i pojašnjenja na koji način je isto vršeno u cilju osiguranja konkurencije na tržištu.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je obvezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava na način kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

8.1. Nabava nadogradnje informacijskog sustava financijskog poslovanja - Modul HRMS i Modul Payroll

Pored postojećeg sustava za obračun i isplatu plaća za potrebe institucija BiH (COIP) u funkciji je sustav za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH (COIP_MO). Ministarstvo je uradilo određene analize i usporedbu rada sustava za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH sa sustavom centraliziranog obračuna i isplate plaća za državne službenike i uposlenike u institucijama BiH. Nakon urađene analize kreiran je Prijedlog odluke za odobranje višegodišnjeg projekta nadogradnje ISFU za potrebe institucija BiH.

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁴⁰ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

⁴¹ Dio postupaka pokrenut u 2023. godini je okončan početkom 2024. godine

⁴² Svi iznosi u točki 8. Javne nabave su bez PDV-a osim ako nije drugačije navedeno

⁴³ Članak 14a. Zakona o javnim nabavama BiH

Vijeće ministara BiH je usvojilo Odluku o odobravanju višegodišnjeg projekta „Projekat nadogradnje informacijskog sustava financijskog poslovanja“ sa modulom „Upravljanje ljudskim potencijalima“ i modulom „Centralizirani obračun i isplata plaća“ (Modul HRMS i Modul Payroll)⁴⁴ u vrijednosti od 1.510.000 KM sa uračunatim PDV-om za razdoblje trajanja od dvije godine. Za 2023. godinu odobren je iznos od 1.200.000 KM, a za 2024. godinu 310.000 KM.⁴⁵ Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta obuhvaćena je nabava licenci, implementacija nadogradnji, garancija i održavanje licenci.

Procijenjena vrijednost nabave izvršena je na temelju prethodne nabave za sličnu vrstu usluga. Zabilješka o istraživanju tržišta se poziva samo na ugovor o nadogradnji ISFU iz 2013. godine, veoma je šturo napisana i ne sadrži suštinske elemente o provedenim radnjama i postupcima. Nedostatna analiza tržišta koja ne sadrži procjenu vrijednosti licenci, promjene tržišnih uvjeta u razdoblju od 2013. godine do danas i druge elemente procjene, ukazuje na mogući rizik loše procjene potrebnih sredstava. Imajući u vidu da je samo jedna ponuda dostavljena, ovakav pristup za posljedicu može imati neekonomično trošenje proračunskih sredstava.

Na temelju odluke o nabavi, pokrenut je otvoreni postupak za nabavu nadogradnje informacijskog sustava financijskog poslovanja sa modulom „Upravljanje ljudskim potencijalima“ i modulom „Centralizirani obračun i isplata plaća“ (Modul HRMS i Modul Payroll) procijenjene vrijednosti od 1.290.598 KM bez PDV-a. Postupkom nabave nisu pokrivena sve stavke i aktivnosti iz odluke o višegodišnjem kapitalnom ulaganju.

Tendersku dokumentaciju je preuzelo 19 ponuđača. Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigla je jedna ponuda koja je ocijenjena kao kvalificirana. Vrijednost ugovora zaključenog 13.2.2024. godine iznosi 1.288.969 KM. Ugovorno tijelo se obvezalo da će izvršiti plaćanje ugovorenih roba i usluga u roku od 30 dana od dana dostavljanja ispravne fakture za svaku od navedenih stavki.

Neusuglašenost zahtjeva u tenderskoj dokumentaciji sa donesenom Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta, dovelo je do situacije da je prihvaćena ponuda koja ne pokriva troškove održavanja licenci u drugoj godini implementacije za koje je odobreno 290.000 KM. Ovakvo postupanje je dovelo do toga da zaključenim ugovorom nisu pokrivena sve planirane aktivnosti iz odluke o VKU.

Da bi prevazišli prvenstveno način plaćanja u Ministarstvu su pokrenuli proceduru donošenja Odluke o izmjeni odluke o odobravanju spomenutog višegodišnjeg projekta koja je usvojena u 2024. godini.⁴⁶ Izmijenjenom Odlukom nisu obuhvaćena sredstva koja pokrivaju održavanje licenci tijekom druge godine realizacije višegodišnjeg projekta, ali je prvobitno odobreni iznos sredstava za višegodišnje kapitalno ulaganje ostao isti. Na ovaj način je omogućeno plaćanje projekta, ali navedeno postupanje Ministarstva za posljedicu ima da će tijekom druge godine realizacije višegodišnjeg projekta trebati osigurati održavanje licenci za koje će trebati osigurati dodatna financijska sredstva.

⁴⁴ Službeni glasnik BiH broj 20/23 od 24.3.2023. godine

⁴⁵ Iznos potrebnih sredstava u 2023. godini odnosi se na: nabavu licenci (650.000 KM), usluge implementacije (550.000 KM). Iznos potrebnih sredstava u 2024. godini odnosi se na garanciju za implementaciju (20.000 KM) i održavanje licenci (290.000 KM).

⁴⁶ Službeni glasnik BiH, broj 32/24 od 22.4.2024. godine

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno vršiti detaljne analize tržišta i kroz tendersku dokumentaciju obuhvatiti sve elemente predviđene Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta kako bi omogućilo potpunu i ekonomičnu realizaciju planiranih projektnih aktivnosti.

8.2. Nabave usluge za tehničku potporu za održavanje Oracle licenci

Procedura nabave tehničke podrške za održavanje Oracle licenci za 2023. godinu je pokrenuta koncem rujna 2022. godine u vrijednosti od 564.102 KM. Kako su obje dostavljene ponude prelazile procijenjenu vrijednost nabave, postupak nabave je poništen koncem 2022. godine. Tako je Ministarstvo izgubilo pravo da koristi potporu za licence od početka 2023. godine pa sve dok ne obnove ugovor za potporu. Na povećanje iznosa održavanja licenci⁴⁷ po danom obrazloženju utjecala je promjena cijena na tržištu. U obnovljenoj proceduri nabave izvršena je dodatna analiza tržišta nakon čega je 20.6.2023. godine zaključen ugovor u iznosu od 700.149 KM sa PDV-om.

Procedura nabave tehničke potpore za održavanje Oracle licenci za 2024. godinu je pokrenuta početkom listopada 2023. godine u vrijednosti od 683.760 KM. Na povećanje iznosa održavanja licenci po danom obrazloženju utjecala je promjena cijena na tržištu, kao i povećanje broja licenci za blagajničko poslovanje. Ugovor za održavanje Oracle licenci za 2024. godinu sa izabranim dobavljačem je zaključen 8.2.2024. godine u iznosu od 799.110 KM sa PDV-om.

Kasno ugovaranje ove usluge, pored toga što je neisplativo jer se mora retroaktivno plaćati za razdoblje od kada je istekla potpora, predstavlja i određen rizik jer sustav funkcionira bez tehničke potpore za licence.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba unaprijediti proces planiranja i pravodobno provoditi proceduru nabave usluge održavanja Oracle licenci, kako bi se željena potpora na ekonomičan način mogla koristiti bez prekida.

8.3. Nabava službenih vozila

Za javnu nabavu dva putnička motorna vozila proveden je otvoreni postupak nabave ukupne vrijednosti od 170.940 KM (lot 1 – 111.111 KM i lot 2 – 59.829 KM). Tenderskom dokumentacijom je definirana najniža cijena kao kriterij za ocjenjivanje ponuda,⁴⁸ a istu je sa portala javnih nabava preuzelo 16 ponuđača. U predviđenom roku ponude je dostavio po jedan ponuđač za svaki lot ukupne vrijednosti od 170.066 KM (lot 1 – 111.100 KM i lot 2 – 58.966 KM) i iste su ocijenjene prihvatljivim.

Za lot 1 je 13.9.2023. godine donesena odluka o poništenju postupka javne nabave. Naime, kako je člankom 8. zaključenog ugovora dobavljač bio u obvezi da dostavi bankarsku

⁴⁷ Ugovor za održavanje Oracle licenci za 2022. godinu sa izabranim dobavljačem je zaključen 28.12.2021. godine u iznosu od 648.282 KM sa PDV-om.

⁴⁸ Članak 64. Zakona o javnim nabavama

garanciju za dobro izvršenje ugovora, a da isti nije postupio u skladu sa tim odredbama te je dopisom obavijestio Ministarstvo o nemogućnosti izvršenja obveze, Ministarstvo je u skladu sa člankom 72. stavak (4) Zakona donijelo Odluku kojom se zaključeni ugovor smatra apsolutno ništavim.

Ponovljeni postupak nabave vozila je pokrenut 31.10.2023. godine procijenjene vrijednosti od 111.111 KM. U predviđenom roku ponudu, koja je ocijenjena kvalificiranom, je dostavio jedan ponuđač te je ugovor zaključen i realiziran na vrijednost od 111.094 KM.

Iako su sačinjene službene zabilješke o postupku istraživanja tržišta, ne možemo se uvjeriti kako je provedenim radnjama ispunjena svrha istraživanja, odnosno ostvarenje konkurencije na tržištu. Ministarstvo nam nije prezentiralo adekvatan dokaz o istraživanju tržišta u vidu tehničkih specifikacija vozila drugih brendova koja ispunjavaju zahtjeve tenderske dokumentacije u pogledu traženih karakteristika i tržišnih cijena,⁴⁹ a kako bi se omogućilo ponuđačima više različitih marki vozila da dostave ponude.

Prema navedenom, nisu ispoštovana temeljna načela javnih nabava (aktivna i pravična konkurencija) s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno da provede adekvatno istraživanje tržišta i kreira tendersku dokumentaciju na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabave službenih vozila.

⁴⁹ Za lot 1 dostavljene su tri ponude za modele koji ne odgovaraju traženim zahtjevima tenderske dokumentacije (npr. dužina vozila, međuosovinski razmak, snaga motora, radna zapremina motora, itd.). Za lot 2 dostavljene su dvije ponude gdje ponuđeno vozilo u jednoj ponudi ne ispunjava tehničke specifikacije tražene u postupku nabave vozila u pogledu dimenzija i drugih traženih karakteristika.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima koji su se odnosili na točku 6.1.2. Izdaci za uporabu vozila, točku 7.1. Interni premještaj i točku 8. Javne nabave, Ministarstvo je, između ostalog, iznijelo informacije i neslaganja s pojedinim preporukama koje se odnose na racionalno održavanje vozila, interni premještaj uposlenih i obvezu prethodne provjere tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava. Budući da nisu dostavljeni novi dokazi niti prezentirane nove činjenice koje timu za reviziju nisu bile poznate tijekom sačinjavanja izvješća, tekst ovog Izvješća, izuzimajući manje korekcije tehničke prirode, u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu je nepromijenjen. Detaljno objašnjenje komentara dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačno Izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Seida Kapo - voditelj tima, Anisa Jusić - član tima, Slaviša Vuković - član tima, Helena Grbavac – član tima i Sadržaj Teskeredžić - član tima.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Seida Kapo, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-892/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

MINISTARSTVO FINANCIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	10.913.000	0	10.913.000	8.381.130	77
Bruto plaće i naknade	6.743.000	0	6.743.000	6.018.794	89
Naknade troškova uposlenih	1.172.000	-55.000	1.117.000	903.585	81
Putni troškovi	272.000	0	272.000	106.731	39
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	91.000	0	91.000	65.208	72
Nabava materijala	48.000	5.000	53.000	41.608	79
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	63.000	0	63.000	41.188	65
Unajmljivanje imovine i opreme	3.000	9.000	12.000	8.547	71
Izdaci za tekuće održavanje	1.259.000	0	1.259.000	984.011	78
Izdaci za osiguranje	9.000	2.000	11.000	10.859	99
Ugovorene i druge posebne usluge	1.253.000	39.000	1.292.000	200.599	16
2. Kapitalni izdaci	803.000	0	803.000	326.201	41
Nabava opreme	697.000	0	697.000	326.201	47
Nabava osnovnih sredstava u obliku prava	106.000	0	106.000	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	11.716.000	0	11.716.000	8.707.331	74
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	2.055.000	0	2.055.000	0	0
Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom BPMIS	855.000		855.000		
Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom HRMS i Modulom Payroll	1.200.000		1.200.000	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	235.008	235.008	164.344	70
Razvoj softvera za praćenje izvješćivanja o potpisanim međunarodnim ugovorima (0401350)		41.216	41.216	0	0
Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina BiH (0401140)		59.145	59.145	59.145	100
Premošćivanje potpore za rješavanje predmeta ratnih zločina - IPA 2018 (0401150)		48.205	48.205	18.757	39
IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora TA HR-BA-ME298 (0401460)		86.442	86.442	86.442	100
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	13.771.000	235.008	14.006.008	8.871.675	63

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine.

Ministar
dr. Srđan Amidžić

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

MINISTARSTVO FINANCIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	11.717	9.992	117
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	7.139	6.503	110
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	4.578	3.488	131
2. Stalna sredstva	1.371.128	1.045.415	131
Stalna sredstva	8.459.501	7.763.756	109
Ispravka vrijednosti	7.088.373	6.718.341	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.371.128	1.045.415	131
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1.382.845	1.055.407	131
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.049.277	1.750.849	60
Kratkoročne tekuće obveze	336.047	524.290	64
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	628.048	618.672	102
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	85.182	607.888	14
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	1.371.128	1.045.416	131
Izvori sredstava	1.371.128	1.045.416	131
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2.420.404	2.796.264	87

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 4.3.2024. godine

Ministar
dr. Srđan Amidžić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

MINISTARSTVO FINACIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	16.130	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0		
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	16.130	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	125.173	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	125.173	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	40.000	0	40.000	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	40.000	0	40.000	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	40.000	0	40.000	141.303	353

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine

Ministar
dr. Srđan Amidžić